

چهارشنبه ۳۰ خرداد ۱۴۰۳

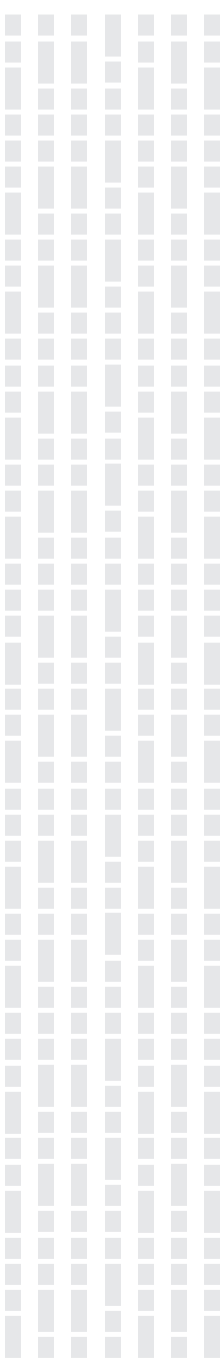
شماره ۴۱۶۵

WWW.FDN.IR

FARHIKHTEGANDAILY

رئیس مرکز توسعه فناوری‌های راهبردی معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان درگفت‌وگو با «فرهیختگان» جزئیات ایجاد ۶ فلب را تشریح کرد

فلب‌های تخصصی در آینده نزدیک ایجاد می‌شوند

کارگاه‌ها و تجهیزات مورد نیاز برای تولید و ساخت را متمرکز کرده‌ایم

زهرا رمضانی، خیرکار گروه دانشگاه

هفته اول خردادماه بود که رسانه‌ها از زبان روح‌الله دهقانی فیروزآبادی، معاون علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان ریاست جمهوری خبر از راه‌اندازی ۶ فلب در استان‌های مختلف کشور منتشر کردند. فلب‌هایی که قرار است بستر برای تولید نمونه‌های اولیه محصولات در حوزه‌های مختلف دانشی فراهم کنند. هرچند در این میان معاونت تنها نیست و وزارت علوم هم پای کار آمده تا با همکاری یکدیگر این فلب‌ها یا همان آزمایشگاه‌های ساخت سریع را ایجاد کنند؛ اتفاقی که در صورت تحقق کامل آن می‌تواند امسال بستر را برای رقم خوردن اتفاقات خوب در سال جهش تولید با مشارکت مردمی فراهم کند. از طرف دیگر نمی‌توان این موضوع مهم را هم کنار گذاشت که دنیا از دو دهه پیش به سمت راه‌اندازی فلب حرکت کرده و اولین بار سال ۲۰۰۱ بود که دانشگاه MIT دست به چنین کاری زد. با وجود اینکه براساس آمار منتشرشده در سایت همین دانشگاه، امروز بیش از دوهزار و ۵۰۰ فلب در ۱۲۵ کشور دنیا ایجاد شده، اما با توجه به کارایی این مراکز، می‌توان به جرات گفت در آینده آنها نقش بسزایی در پیشبرد برنامه‌های علمی و فناوری جهان برعهده خواهند داشت. در این میان لازم است مسئولان تصمیم‌گیر، بسترهای لازم برای راه‌اندازی فلب‌های تخصصی را هم در دستور کار قرار دهند و زمینه را برای سرعت بخشیدن به تولید محصولات در حیطه‌های تخصصی فراهم کنند. هرچند تا امروز در برخی حوزه‌ها مانند میکرو نانو الکترونیک یا اخیرا در ارتباط با اینترنت اشیا این اتفاق افتاده، اما هنوز تا رسیدن به نقطه مطلوب در این عرصه فاصله زیادی وجود دارد. در این گزارش سراغ شقایق حق‌جوی جوانمرد، رئیس مرکز توسعه فناوری‌های راهبردی معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان رئیس‌جمهور رفتیم تا از کارکرد ۶ فلب و امتیازاتی بگوید که این معاونت برای جانبخشی به حوزه تولید و ساخت در حوزه‌های دانشی درنظر گرفته است.

■ ■ ■

حق‌جوی جوانمرد با بیان اینکه فلب آزمایشگاه نمونه‌سازی سریع محسوب می‌شود، گفت: «در دنیای امروز این آزمایشگاه‌های ساخت و تولید هستند که می‌توانند نمونه‌های اولیه را در زمان کم تولید کنند و به همین دلیل راه‌اندازی این آزمایشگاه‌ها از اهمیت بالایی برخوردار است. یکی از اهداف مادر معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان ریاست جمهوری، تسریع روند ساخت برای محصولات مختلف بود. واقعیت این است که تعداد پروژه‌ها و پایان‌نامه‌های مرتبط با ساخت و تولید محصول در دانشگاه‌های کشور به دلیل اینکه چنین فعالیت‌هایی کاری گران و پیچیده بوده و نیازمند همکاری چند متخصص با یکدیگر هستند، کاهش یافته و عملاً دیگر کسی حوصله چنین کاری را ندارد.» او افزود: «کاری که فلب‌ها انجام می‌دهند، این است که امکانات ساخت و تولید را آسان و ارزان در اختیار افراد قرار می‌دهند، یعنی دره مرگی که در این حوزه ایجاد و باعث شده بود بسیاری از ایده‌های ساخت و تولید از بین بروند از طریق این فلب‌ها برطرف خواهد شد؛ چراکه برای تسریع ساخت و تولید به آزمایشگاه‌ها و کارگاه‌هایی نیاز داریم که کار تولید در آنها آسان و ارزان دنبال شود. رسیدن به این مهم باعث شد این فضاها را که در بسیاری از مواقع فضاهای کار اشتراکی هم هستند، شناسایی و به شبکه تبدیل کنیم.» رئیس مرکز توسعه فناوری‌های راهبردی معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان بیان اینکه سامانه فیزیت همان جایی است که امکان دسترسی به این فضاها برای افراد فراهم می‌کند، اظهار داشت: «دومین کاری که برای تسهیل

معاون فناوری و نوآوری وزیر علوم در نشست خبری مطرح کرد

حمایت مالی از هزار پایان‌نامه فناورانه

دوره آموزشی مرتبط با ثبت اختراع با حضور ۱۰ هزار نفر برگزار شد

وزارت علوم این روزها هفته پرتراffیکی را از حیث حضور خبرنگاران می‌گذراند. وزارتخانه‌ای که از هفته گذشته تا امروز ۳ بار میزبان اهالی رسانه بود و آخرین آن هم به روز گذشته برمی‌گردد که خبرنگاران برای حضور در نشست خبری سجاد محمد علی نژاد، معاون فناوری و نوآوری وزیر علوم تا طبقه پانزدهم وزارت علوم رفته بودند. نکته قابل توجه در این نشست خبری را شاید بتوان تمرکز این مقام مسئول روی سامانه «جان» دانست، به‌طوری که بخش عمده‌ای از صحبت‌های محمد علی نژاد درباره مزیت‌های این سامانه بود که ۲۱ خرداد ماه با حضور محمد علی زلفی گل، وزیر علوم در همین سالن رونمایی شده بود.

سجاد محمد علی نژاد در ابتدای این نشست خبری با بیان اینکه یکی از اقدامات مهمی که اخیراً از سوی معاونت فناوری و نوآوری وزارت علوم انجام شده، رونمایی از سامانه جریان ثبوتن اقتصادی (جان) بوده است، گفت: «این سامانه در زمینه فروش محصولات و خدمات شرکت‌های دانش بنیان فعالیت می‌کند. البته برای فروش محصولات در سامانه جان باید یک فرآیند ارزیابی و تایید طی شود؛ با این حال امروز ۷۵۰۰ محصول در این سامانه ثبت شده و در مدت کمی که از رونمایی سامانه جان گذشته است، ۱۰۰ محصول فرآیند را طی کرده و به فروش رفتند.»

وی درباره اتفاقاتی که در آینده نسبت به این سامانه رخ خواهد داد، اظهار داشت: «باقتضاینامه‌ای که با وزارت صنعت، معدن و تجارت به امضا رسیده، قرار است به زودی سامانه جان به تواترین متصل شود و وزارت صمت نسبت به محصولاتی که در سامانه جان ثبت نشده‌اند، ثبت سفارش و تخصیص ارز خواهد داشت. به عبارتی واردات محصولات مشابه شرکت‌های دانش بنیان داخلی به میزان توان تولید، ممنوع خواهد بود.»

معاون فناوری و نوآوری وزیر علوم تصریح کرد: «در ارتباط با سامانه جان تفاهمی با وزارت نفت نیز انجام شده که براساس آن، این وزارتخانه دیگر نسبت به آن دسته از محصولاتی که توسط شرکت‌های دانش بنیان داخلی تولید و به تایید رسیده باشند، بحث واردات را برای تأمین نیازهایش نخواهد داشت و ایماورام سایر دستگاه‌ها نیز در این مسیر گام بردارند.»

محمد علی نژاد ادامه داد: «سامانه جان یکی از نظام مندترین و با کیفیت‌ترین سامانه‌هایی است که در اختیار شرکت‌های فناوری قرار گرفت. در فرآیند اولیه ۲ هزار و ۷۰۰ شرکت مستقر در پارک‌های علمی و

ساخت و تولید انجام دادیم، این بود که در بسیاری از مراکز ساخت و تولید موجود در کشور نیز شرایط ارائه خدمات طراحی، تست و استاندارد ی وجود نداشت، در اینجا وزارت علوم ورود کرده و محل ایجاد ۶ فلب را در کشور شناسایی و معرفی کرد. این فلب‌ها همگی در پارک‌های علم و فناوری استان‌های تهران، سیستان و بلوچستان، فارس، اصفهان، سمنان و قزوین ایجاد می‌شوند.» حق‌جوی جوانمرد درباره چرایی دایر شدن فلب‌ها در پارک‌های علم و فناوری تصریح کرد: «این پارک‌ها از قبل ظرفیت‌های شناخته شده‌ای را داشته‌اند و می‌توانستند به دیگران مشاوره ساخت و طراحی دهند، همین یک ظرفیت خوب به شمار می‌رفت. از طرف دیگر انتخاب این محل‌ها به انتخاب وزارت علوم بود، همچنین می‌خواستیم پراکندگی قابل قبولی هم در سطح کشور داشته باشیم و از تمرکزگرایی در این حوزه جلوگیری کنیم.»

■ ■ ■
ثبت نام برای گزنت ۱۰۰ میلیون تومانی همساز تا پایان تیر ادامه دارد

او با بیان اینکه در سامانه فیزیت تمام ظرفیت‌های ساخت و تولیدی که در دانشگاه‌ها و پارک‌های علم و فناوری و حتی بخش خصوصی وجود داشت، شناسایی و بارگذاری شده است، اظهار داشت: «در اینجا قرار است این کارگاه‌ها تجهیزات بیشتری داشته و سرویس‌های مشاوره برای طراحی و استاندارد ی را هم ارائه کنند. البته منظور از استاندارد ی، ورود سازمان استاندارد ی به موضوع نیست، بلکه برای ساخت نمونه اولیه و تجاری سازی آن، نیازمند انجام برخی تست‌ها روی محصول تولیدی هستیم تا بتوانیم مجوز نهایی را از سازمان‌های مربوط بگیریم. در اینجا بستر انجام تست‌ها فراهم شده و دیگر نیاز نیست برای انجام این تست‌ها، افراد به خود سازمان مراجعه کنند. هرچند شاید در برخی موارد مثلاً در حوزه غذا و دارو باز سه تست را انجام دهیم، اما باز دو تست دیگر توسط خود این سازمان انجام شود، به‌صورت کلی امکان انجام تست و ارزیابی محصول اولیه فراهم شده است.» رئیس مرکز توسعه فناوری‌های راهبردی معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان به اقدام سوم این معاونت برای تسهیل روند ساخت و تولید اشاره و تصریح کرد: «تأمین مالی برای خرید مواد اولیه مورد نیاز را باید سومین گامی دانست که در این زمینه برداشته باشیم تا از این طریق افراد بتوانند در ابتدا مواد اولیه‌ای را که مورد نیازشان است خریداری کنند. نباید این مساله راندایده گرفت که فلب‌ها تنها سرویس‌های مورد نیاز ساخت ارائه می‌کنند و وسایل مورد نیاز باید از سوی افرادی که خواهان بهره‌مندی از این این سرویس‌ها هستند،

■ ■ ■

■ ■ ■

■ ■ ■

■ ■ ■

■ ■ ■

■ ■ ■

■ ■ ■

■ ■ ■

■ ■ ■

■ ■ ■

■ ■ ■

■ ■ ■

■ ■ ■

■ ■ ■

■ ■ ■

■ ■ ■

■ ■ ■

■ ■ ■

■ ■ ■

■ ■ ■

■ ■ ■

■ ■ ■

■ ■ ■

■ ■ ■

■ ■ ■

■ ■ ■

■ ■ ■

■ ■ ■

■ ■ ■

■ ■ ■

■ ■ ■

■ ■ ■

■ ■ ■

■ ■ ■

■ ■ ■

■ ■ ■

■ ■ ■

■ ■ ■

■ ■ ■

■ ■ ■

گزنت ۱۰۰ میلیون تومانی برای اساتید در نظر گرفته شده است

دیگر درباره این فلب‌ها یا همان آزمایشگاه‌های ساخت سریع این است که در این مرکز نیاز نیست برای انجام کارهای مختلف مرتبط با تولید یک محصول، افراد به بخش‌های مختلف مراجعه کنند، مثلاً اگر محصولی نیاز به چند مدل تراشکاری دارد، کارگاه‌ها و تجهیزات مختلف مرتبط با این حوزه، در یکجا متمرکز شده‌اند. طبیعتاً این امتیاز باعث می‌شود همه روند مربوط به ساخت و تولید در یک مرکز انجام شود.»

او تصریح کرد: «طبیعتاً ارائه خدمات در ۶ فلب یاد شده به‌صورت رایگان نخواهد بود و این مراکز تنها شرایط ارائه خدمات و استفاده از تجهیزات مورد نیاز را تأمین می‌کنند، اما ما نیز برای استفاده از این خدمات به دانشجویان و اساتید گزنت می‌دهیم، مثلاً به آنها می‌گوییم تا مبلغ دوهیلبون تومان گزنت در اختیارشان قرار می‌گیرد اما به‌صورت کلی باید این مهم را مدنظر قرار داد که استفاده از این بستر برای افراد رایگان نخواهد بود و مزیت این فلب‌ها تمرکز تجهیزات مورد نیاز و همچنین امکان ارائه مشاوره رایگان و مباحث مربوط به استاندارد سازی محصولات تولیدی اولیه است.»

رئیس مرکز توسعه فناوری‌های راهبردی معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان به نقش این فلب‌ها در تحقق اقتصاد دانش بنیان اشاره کرد و گفت: «طبیعتاً راه‌اندازی این آزمایشگاه‌ها در توسعه اقتصاد دانش بنیان هم اثرگذاری بالایی دارد؛ چراکه بسیاری از ایده‌های فناورانه ما از یک پایان‌نامه فراتر نمی‌رود و دلپیش این است که کار ساختن محصول، بسیار سخت است. از طرف دیگر وقتی نمونه اولیه ساخته و به‌اصطلاح از آب و گل دربیاید، می‌توان برای آن سرمایه‌گذار پیدا کرد، حتی می‌توان روی آن محصول وام گرفت و تسهیلات دیگر را به‌همراه آورد. قطعاً ساخت نمونه اولیه شانس تجاری‌سازی را هم بالاتر می‌برد و به همین دلیل ایجاد چنین فلب‌هایی می‌تواند سهم بسزایی در رشد اقتصاد این حوزه داشته باشد.»

■ ■ ■

■ ■ ■

■ ■ ■

■ ■ ■

■ ■ ■

■ ■ ■

■ ■ ■

■ ■ ■

■ ■ ■

■ ■ ■

■ ■ ■

■ ■ ■

■ ■ ■

■ ■ ■

■ ■ ■

■ ■ ■

■ ■ ■

■ ■ ■

■ ■ ■

■ ■ ■

■ ■ ■

■ ■ ■

■ ■ ■

■ ■ ■

■ ■ ■

■ ■ ■

■ ■ ■

■ ■ ■

■ ■ ■

■ ■ ■

■ ■ ■

■ ■ ■

■ ■ ■

■ ■ ■

■ ■ ■

■ ■ ■

■ ■ ■

■ ■ ■

■ ■ ■

■ ■ ■

■ ■ ■

■ ■ ■

■ ■ ■

■ ■ ■

■ ■ ■

■ ■ ■

■ ■ ■

■ ■ ■

■ ■ ■

■ ■ ■

■ ■ ■

■ ■ ■

■ ■ ■

■ ■ ■

■ ■ ■

■ ■ ■

■ ■ ■

■ ■ ■

■ ■ ■

■ ■ ■

■ ■ ■

